

En håndsrekning fra skæbnen

Mads Mathias, Danmarks førende mandlige jazzvokalist, lægger an til internationalt gennembrud. Først da han havde fået revet det meste af sin højre hånd af, stod det ham klart, at han ville være musiker.

MUSIK INTERVIEW

Det var, da udsigterne var allersortest, at han - med egne ord - sagde: »Fuck!«.

Han havde aldrig vidst, at han skulle være musiker, før han lå der og bare helt sikkert ikke ville kunne blive det.

Mads Mathias var 17 og havde egentlig troet, han skulle studere historie på universitetet, og at det med saxofonen bare var noget hygge, han havde kørende ved siden af. Men nu lå

han der på hospitalet med en højrehånd, der nærmest var flået af, og nu var det sikkert og vist: Han ville være musiker.

Sammen med en storebror var han kørt fra hjemmet i Silkeborg til København for at aflevere et billede fra en lokal billedkunstner, og bagefter kørte brødrene lige hjem. Det vil sige, de faldt begge i søvn af træthed, bilen med traileren efter sig kom i rotation, og traileren væltede bilen om på taget, og med Mads Mathias i passagersædet gled bilen hen ad vejen. Mads' højre hånd stak gennem et knust vindue og skræbede hen ad asfalten.

Han laver en lang skræbelyd bagest i struben for at illustrere det - en blanding af at hærke og rive neglene hen over en tavle.

»Og så stoppede bilen.«
»Okay -, siger jeg henholdende. Der kommer mere. Jeg har set Mads Mathias' højrehånd, som den ser ud i dag. Der kommer mere.«

»Så kravlede jeg ud ad vinduet og kunne pludselig mærke, at jeg kravlede på indersiden af hånden, som om vrangen var vendt ud.«

»Uuuh. Det, jeg kan høre i mit udbrud, er såvel udfrielse af en spænding som en helt ny gysen.«

»Og så husker jeg ikke mere, end at der kom en ambulance, og jeg blev opereret i lang tid.«

Besvimele du?

»Nej, desværre ikke. Det gjorde pisseondt, mand. Jeg kiggede kort på hånden, og den lignede sådan noget spaggetti bolognese, der er ved at blive øset op, og så kiggede jeg ikke mere på den.«

»Jeg spiller musik!«

Her kunne et hyggetidsfordriv som saxofonist være endt. Her kunne der være ind-

trådt en selverkendelse af, at det nok var en akademisk karriere, han skulle satse på.

I ambulancen beroligede lægerne ham med, at de nok skulle få samlet hans hånd. Han lå i to timer på operationsbordet under lokalbedøvelse, og lægerne sagde: »Ja, nu skal du høre, min ven - vi har lige savet din pegefinger af, og så har vi fjernet halvdelen af dine andre fingre, og din tommel er vi ved at diskutere, hvad vi skal gøre ved, men det ser altså ud som en amputation...«.

Og så vidste han det bare: Den tommelfinger måtte han holde fast i af alle kræfter.

»Gør, hvad I kan for at bevare den tommeltot. Jeg spiller musik!«, Når han genfortæller det, lyder han præcis, som en 17-årig dreng fra Silkeborg må have lydt som: tryglende og fuld af modstræbende håb. Og høflig nok til ikke at lade angsten og panikken tage overhånd over for de pæne mennesker, der jo dog blot gjorde deres bedste.

»Det var det eneste, jeg tænkte på! Jeg havde ligget og tænkt over, hvad jeg mon havde tilbage af fingre, og hvad jeg kunne

bruge dem til. Da var det, at det gik op for mig, at det var min levevej, det her, og det var det argument, der fik dem til at lade fingeren være.«

Han viser hånden frem for mig, peger med venstre hånds pegefinger på højre hånds tommel:

»Kan du se? Den er knust 9 gange inde i det her led - og 13 gange i det her.«

»Den er helt fucked up, men det her ene led virker, og det er lige netop nok til at spille på saxofonen. Det går sikkert galt med den tommeltot, og så amputerer vi dens«, sagde de på hospitalet dengang, men nu er der så gået 17 år. Jeg tænker aldrig over det længere, har aldrig forbundet det med ret meget negativt. Jeg fandt jo ud af, at jeg kunne spille igen, og det var jo optur. Det der med, om det er grimt at kigge på, og om jeg mistede noget af mig selv, har jeg sgu aldrig tænkt over. Da jeg to år senere blev optaget på Det Rytmske Musikkonservatorium, var det jo så fedt.«

»En helt elektrisk aften«

Ikke alene går det. Det går glimrende. Mere end glimrende.

Mads Mathias, 34, Danmarks ikke alene fornemste, men også nærmest eneste mandlige jazzvokalist, var i England i sidste uge, hvor hans nye britiske manager havde arrangeret fire koncerter, bl.a. på det prestigøse PizzaExpress i Soho, London, hvor han sang sine egne sange. Ved et andet arrangement havde de bedt ham

blande sine egne ting med Sinatra-covers.

Med sig havde han sin gode ven fra den tidlige ungdom i Silkeborg, den fremtrædende pianist Peter Rosendal, og dertil hyrede de en lille håndfuld britiske musikere, som fik sendt noderne til Mathias' sange i forvejen. En anmeldelse i London Jazz News talte om Mads Mathias' »bjergtagende engelske debut« og om »en helt elektrisk aften«. Her i dette forår arbejder Mads Mathias på arrangementer af sange til sin næste plade, og hans agents idé er, at når den kommer, skal det være internationalt, og så skal det besegles med en amerikansk turné.

Vi sætter Mads' debut-cd fra 2012, 'Free Falling', på, mens vi taler. En af de plader, hvor hovedparten af sangene lyder som covernumre på den der umiddelbare klassiske måde, men faktisk er originalkompositioner.

»Jeg har aldrig hørt den, medmindre en anden har bedt om at få sat den på«, siger han, men lytter interesseret.

»Jeg har aldrig øvet min vokal på samme måde som min sax, men det er de samme vejtrækningsteknikker, man bruger, og hvis jeg kan spille det på sax, skal jeg også kunne synge det.«

Det var jo så det, der kom ud af færdsløsheden, da Mads var 17. Han spiller stadig sax, ikke i lyntempo som bebopmestre som John Coltrane eller Michael Brecker, men det er nu heller ikke hans temperament. »Om det er en undskyldning for

NY JAZZ. »Jazzen fik et dårligt ry post-Miles Davis«, siger den danske vokalist Mads Mathias. »Alle troede, at nu skulle de stå med ryggen mod publikum og være helt vildt indadvendte. Men de dogmer er ved at være visket ud nu.«

Foto: Finn Frandsen

BLÅ BOG

MADS MATHIAS

Sanger-sangskriver, saxofonist, 34 år.

Færdig ved Det Rytmske Musikkonservatorium 2007. Cd'en 'Free Falling' kan høres gratis på www.madsmathias.com. Mads Mathias optræder med kvartet i Jive, Vejle 25.3. og Paradise, Huset, København 26.3. samt i april på Plænen i Tivoli.

ikke at kunne, skal jeg ikke kunne udtale mig om.«

Men nogen kunne huske, at han engang havde sunget noget et sted, og at det havde lydt anstændigt. Og få måneder efter ulykken var han blevet vokalisten, der også spillede saxofon. Og der er et tørstende marked for det derude. Mænd, der synger jazz og/eller crooner, er en international mangelvare. Kurt Elling er der, Mathi-

as' egen yndling, Harry Connick Jr., Curtis Stigers, Gregory Porter - så begynder det at knibe. Vi er så langt fra 1950'ernes og 1960'ernes Rat Pack med Sinatra og Dean Martin, som man kan komme.

»How can I see the true colors«, spørger sangeren fra højtaleren. Melodien ligger højt, pauserne er udstanset mellem hvert ord. I højden er stemmen et par gange ved at sprække.

»Kan du høre dér«, spørger Mads Mathias i sofaen ved siden af mig. »Jeg kæmper lidt med det. Jeg synes, det forstærker handlingen, hvis der er lidt modstand. Når jeg lægger melodien så højt, er det sværere at synge det sikkert, og så lyder det ømmere, synes jeg, mere på kanten. Og så er jeg heller ikke så interesseret i det, der lyder helt perfekt, jeg går ikke efter det fejlfri. Perfektion for mig er, når noget lever. Jeg går tit ind og laver noget om, fordi det lyder for poleret, for færdigt.«

I 'Sugar', det eneste nummer på pladen Mads Mathias ikke selv har skrevet, sidder han og synger duet med sig selv til et fuldt udfoldet bigbandarrangement. »Det her siger jazz, kan du høre? Og sangforedraget er mere synkoperet, swingende. That sweet sugar of mine, synger han højt, nu i duet med sin egen saxofon fra cd'en, og han slår takt på låret. O-ææijj, u-ææijj. Hvis jeg skulle oversætte vokalen her til et instrument, ville det være en trompet. Bap-bedipduppedida.«

Titelnummeret, 'Free Falling', er sådan en sexet lille jazzduet, der ikke tager sig selv så højtideligt.

Der er sådan en pragmatisk, nærmest saglig karakter over din stemme?

»Ja, jeg sparer på det«. Mads Mathias griner. »Jeg lader kun stemmen vibrere, når det virkelig er på sin plads. Jeg er heller ikke til den der våde klang, ligesom rumklang i en kirke. Jeg kan ikke ha', når noget er overgjort, når man prøver at få det til at lyde bedre, end det lyder i naturen. Det er fedt at skrælle ned og se, om selve essensen kan bære, så det er historien og melodien, der kommer frem snarere end formidlerens.«

Svend Asmussen spillede engang 'On the Sunny Side of the Street', hvor Mathias var til stede, og lømlen havde spurgt den gamle mester, hvorfor han ikke havde spillet en violinsolo i den.

»Og han svarede: »Når en melodi er så smuk, så kan jeg ikke tilføje noget«. Han tager altid udgangspunkt i det melodiske, og det gør jeg også. En sang skal kunne holde til at blive spillet mange, mange gange.«

Vi sidder inde i Mads Mathias' arkitekttegnede kolonihavehus på Amager - arkitekten er hans kone, moren til deres to børn - og kigger hen over den lille plæne over mod et lille hvidmalet skur. Det er det allerhelligste. Det er derover, Mads Mathias fortrækker, når der skal komponeres, og han kigger over græsset med ømhed:

»Altid når jeg sidder derovre om natten med min guldoil eller skal smage min høst, så sker der et eller andet.«

michael.bo@pol.dk

Hør Mads Mathias synge på www.politiken.dk/2559624